

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО

МАТЕМАТИКА

20 май 2024 г.

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

ВАРИАНТ 1

Ключ с верните отговори

№	Отговор	Брой точки
1.	В	3
2.	Б	3
3.	Б	3
4.	А	3
5.	Б	3
6.	Г	4
7.	Б	4
8.	Б	4
9.	А	4
10.	В	4
11.	А	4
12.	Б	4
13.	Г	4
14.	В	4
15.	Г	4
16.	а) $a = -3, b = -4$ $P(x) = (x-1)(x-3)^2$ $Q(x) = -(x-1)(2x+1)(x-4)$ б) $x \in \left(-\frac{1}{2}; 1\right) \cup (1; 3) \cup (3; 4)$	15

17.	<p>а) $f(x)$ е растяща за $x \in (-2; 2)$</p> <p>$f(x)$ е намаляваща за $x \in (-\infty; -2) \cup (2; +\infty)$</p> <p>$f_{\min}(x) = f(-2) = -\frac{1}{4}$, $f_{\max}(x) = f(2) = \frac{1}{4}$</p> <p>б) НМС: $f(-2) = -\frac{1}{4}$, НГС: $f(2) = \frac{1}{4}$</p> <p>в) $f(x)$ е изпъкнала за $x \in (-2\sqrt{3}; 0) \cup (2\sqrt{3}; +\infty)$</p> <p>$f(x)$ е вдлъбната за $x \in (-\infty; -2\sqrt{3}) \cup (0; 2\sqrt{3})$</p> <p>Инфлексни точки: $M_1\left(-2\sqrt{3}; -\frac{\sqrt{3}}{8}\right)$, $M_2(0; 0)$ и $M_3\left(2\sqrt{3}; \frac{\sqrt{3}}{8}\right)$.</p>	15
18.	<p>а) $S = \frac{\sqrt{17}}{2} \text{ cm}^2$</p> <p>б) $\frac{2\sqrt{2}}{3} \text{ cm}$</p>	15

Задача 16.

Решение:

а) Със схемата на Хорнер се установява, че корените на $P(x) = 0$ са $x_1 = 1$, $x_2 = x_3 = 3$.

Тогава $Q(1) = a + b + 7 \Rightarrow a + b + 7 = 0$ и $Q(-1) = b - a + 11 \Rightarrow b - a + 11 = 10$.

Решаване на системата $\begin{cases} a + b + 7 = 0 \\ b - a + 11 = 10 \end{cases}$, откъдето се получава $a = -3$, $b = -4$.

Тогава $Q(x) = -2x^3 + 9x^2 - 3x - 4$.

Със схемата на Хорнер се намира, че другите два корена на $Q(x) = 0$ са $-\frac{1}{2}$ и 4 .

Тогава $P(x) = (x-1)(x-3)^2$ и $Q(x) = -(x-1)(2x+1)(x-4)$.

б) Неравенството е във вида: $-(x-1)^2(x-3)^2(2x+1)(x-4) > 0$.

С метода на интервалите се намират решенията $x \in \left(-\frac{1}{2}; 1\right) \cup (1; 3) \cup (3; 4)$.

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

а) $a = -3, b = -4$	8 точки
$P(x) = (x-1)(x-3)^2$ и $Q(x) = -(x-1)(2x+1)(x-4)$.	3 точки
б) $x \in \left(-\frac{1}{2}; 1\right) \cup (1; 3) \cup (3; 4)$	4 точки

Задача 17.

Решение:

а) $f(x) = \frac{x}{x^2 + 4} \quad x \in (-\infty; +\infty)$

Намиране $f'(x) = \frac{x^2 + 4 - 2x^2}{(x^2 + 4)^2} = \frac{4 - x^2}{(x^2 + 4)^2}$

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -x^2 + 4 = 0$ с корени $x_{1/2} = \pm 2$

За $x \in (-\infty; -2) \cup (2; +\infty)$: $f'(x) < 0$, т.е. $f(x)$ е намаляваща.

За $x \in (-2; 2)$: $f'(x) > 0$, т.е. $f(x)$ е растяща.

Тъй като за $x \in (-\infty; -2)$ $f(x)$ е намаляваща, а за $x \in (-2; 2)$ $f(x)$ е растяща, то за

$x = -2$ $f(x)$ има локален минимум и $f_{\min}(x) = f(-2) = -\frac{1}{4}$.

Тъй като за $x \in (-2; 2)$ $f(x)$ е растяща, а за $x \in (2; +\infty)$ $f(x)$ е намаляваща, то за $x = 2$

$f(x)$ има локален максимум и $f_{\max}(x) = f(2) = \frac{1}{4}$.

б) Тъй като точките, в които функцията $f(x)$ има локални екстремуми, принадлежат на

интервала $[-3; 5]$ и $f(-3) = -\frac{3}{13}$, $f(5) = \frac{5}{29}$, то се получава, че:

$$\text{НМС } f(x) = \min_{x \in [-3; 5]} \{f(-3), f(-2), f(5)\} = f(-2) = -\frac{1}{4} \text{ и}$$

$$\text{НГС } f(x) = \max_{x \in [-3; 5]} \{f(-3), f(2), f(5)\} = f(2) = \frac{1}{4}$$

$$\text{в) } f''(x) = \frac{-2x(x^2 + 4)^2 - 4x(x^2 + 4)(-x^2 + 4)}{(x^2 + 4)^4} = \frac{2x(x^2 - 12)}{(x^2 + 4)^3}$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow 2x(x^2 - 12) = 0 \text{ т.е. } x_1 = 0 \text{ и } x_{2/3} = \pm 2\sqrt{3}$$

За $x \in (-2\sqrt{3}; 0) \cup (2\sqrt{3}; +\infty)$: $f''(x) > 0$, т.е. $f(x)$ е изпъкнала.

За $x \in (-\infty; -2\sqrt{3}) \cup (0; 2\sqrt{3})$: $f''(x) < 0$, т.е. $f(x)$ е вдлъбната.

Инфлексните точки са $M_1\left(-2\sqrt{3}; -\frac{\sqrt{3}}{8}\right)$, $M_2(0; 0)$ и $M_3\left(2\sqrt{3}; \frac{\sqrt{3}}{8}\right)$.

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

а) $f(x)$ е растяща за $x \in (-2; 2)$ $f(x)$ е намаляваща за $x \in (-\infty; -2) \cup (2; +\infty)$	3,5 точки
$f_{\min}(x) = f(-2) = -\frac{1}{4}$, $f_{\max}(x) = f(2) = \frac{1}{4}$	4 точки
б) НМС: $f(-2) = -\frac{1}{4}$, НГС: $f(2) = \frac{1}{4}$	3 точки
в) $f(x)$ е изпъкнала за $x \in (-2\sqrt{3}; 0) \cup (2\sqrt{3}; +\infty)$ $f(x)$ е вдлъбната за $x \in (-\infty; -2\sqrt{3}) \cup (0; 2\sqrt{3})$	3,5 точки
Инфлексни точки: $M_1\left(-2\sqrt{3}; -\frac{\sqrt{3}}{8}\right)$, $M_2(0; 0)$ и $M_3\left(2\sqrt{3}; \frac{\sqrt{3}}{8}\right)$.	1 точка

Задача 18.

Решение:

а) Равнината $\gamma \parallel CB$, $CB \subset (BCD) \Rightarrow \gamma$ пресича равнината (BCD) в права, успоредна на $CB \Rightarrow MN \parallel CB$.

Полученото сечение е $\triangle AMN$.

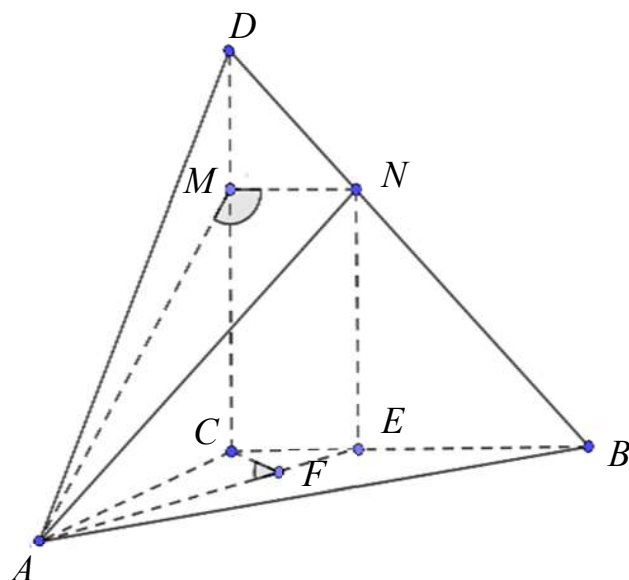
$AC \perp CB$, AC е ортогоналната проекция на AM върху равнината на основата и от теоремата за трите перпендикуляра следва, че:
 $AM \perp CB \Rightarrow AM \perp MN \Rightarrow \triangle AMN$ е правоъгълен.

От $DM : MC = 1 : 3 \Rightarrow DM = 1 \text{ cm}$,
 $MC = 3 \text{ cm}$

От $\triangle DMN \sim \triangle DCB \Rightarrow MN = 1 \text{ cm}$

От Питагорова теорема за $\triangle ACM \Rightarrow$
 $AM^2 = AC^2 + MC^2 \Rightarrow AM = \sqrt{17} \text{ cm}$

$$S_{\triangle AMN} = \frac{\sqrt{17}}{2} \text{ cm}^2$$

б) Нека точка E е ортогоналната проекция на точка N върху равнината на основата ($E \in CB$).

AE е ортогоналната проекция на AN в (ABC) .

Нека $CF \perp AE$ ($F \in AE$).

От теоремата за трите перпендикуляра следва, че $CF \perp AN$.

$DC \perp (ABC) \Rightarrow DC \perp CF \Rightarrow$ търсеното разстояние е CF .

CF е височина в правоъгълния $\triangle ACE$.

$MNEC$ е правоъгълник $\Rightarrow CE = MN = 1 \text{ cm}$

От Питагорова теорема за $\triangle ACE \Rightarrow AE^2 = AC^2 + CE^2 \Rightarrow AE = 3 \text{ cm}$

От метрични зависимости в правоъгълен триъгълник следва, че $CF \cdot AE = AC \cdot CE \Rightarrow$

$$CF = \frac{2\sqrt{2}}{3} \text{ cm}$$

Примерни критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението:

а) $\triangle AMN$ е правоъгълен.	5 точки
$S_{\triangle AMN} = \frac{\sqrt{17}}{2} \text{ cm}^2$	4 точки
б) $\frac{2\sqrt{2}}{3} \text{ cm}$	6 точки